Jaarverslag 2024
Stichting Goois Natuurreservaat

Koester ons groene thuis

Goois Natuurreservaat

Inhoudsopgave

1 Voorwoord

2 Hoogtepunten 2024

3 Bescherming en natuurbeheer

4 Belangenbehartiging

5 Projecten

6 Recreatie

7 Communicatie en fondsenwerving

8 Educatie

9 Aankoop en grondzaken

10 Organisatie en bestuur

11 Financiën

Voorwoord

De laatste jaren hebben we veel aandacht voor natuurontwikkeling en biodiversiteit. We zien in dat het essentieel is om duurzaam om te gaan met onze natuur. Hierbij horen niet alleen maatregelen die de natuur versterken, maar draait het ook om de manier waarop we met die natuur omgaan. Zo willen we verbindingen tussen natuurgebieden verbeteren en natuurlijke processen ondersteunen. Tegelijkertijd houden we rekening met maatschappelijke uitdagingen, zoals aandacht voor waterbeheer en een goede balans tussen natuur en recreatie.

Eén van de belangrijkste stappen hierin is het tegengaan van de versnippering van natuurgebieden. We creëren ecologische verbindingszones, zodat natuurgebieden robuuster worden. Een goed voorbeeld hiervan is de natuurverbinding tussen Hoorneboegse heide en het Hilversums Wasmeer. Zo'n verbinding verbetert de leefomstandigheden voor planten en dieren. Doordat soorten zich vrijer kunnen bewegen, blijven populaties gezond. Dit zorgt voor meer biodiversiteit en maakt natuur en landschap beter bestand tegen klimaatverandering en andere invloeden van buitenaf.

Een ander belangrijk aspect van duurzaam natuurbeheer is het heroverwegen van ons begrazingsbeleid. GNR wil inzetten op meer natuurlijke kuddes van de Schotse hooglanders en ze de ruimte geven om in familieverband te leven. Doordat ze de vegetatie op een natuurlijke manier beheren, draagt de kudde bij aan het behoud van een gezond ecosysteem.

Natuur kan een belangrijke rol spelen in het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Het Plan Huydecopersweg laat zien hoe natuur kan worden gecombineerd met waterberging en recreatie. Zo zijn natuurgebieden niet alleen waardevol voor de biodiversiteit, maar dragen ze ook bij aan klimaatadaptatie én vormen ze een plek voor mensen om van te genieten.

Het afgelopen jaar was bijzonder nat, wat ons zowel voor uitdagingen stelde als kansen bood in het beheer. De wateroverlast liet ons zien waar onze natuur en landschappen kwetsbaar zijn. Zo wisten bij zanderij Cruysbergen invasieve soorten door de hoge waterstand een poel te bereiken. Dit gaf ons waardevolle inzichten in hoe we onze natuurgebieden nog beter kunnen beschermen.

We zijn blij dat de betrokkenheid bij het Goois Natuurreservaat groot is. Dit zien we terug in de groei van het aantal donateurs, giften en blijken van waardering. Naast de jaarlijkse bijdragen van de Gooise gemeenten en de SNL-subsidie is deze steun essentieel voor het beschermen van natuur, landschap en erfgoed in het Gooi. Dankzij al deze steun, en die van de Nationale Postcode Loterij, kunnen we ons werk blijven doen. Met als belangrijkste doel: de natuur beschermen, voor altijd.

Kees-Jan Dosker
Voorzitter bestuur
Goois Natuurreservaat

Carla Kersbergen
Directeur-rentmeester
Goois Natuurreservaat

2. Hoogtepunten 2024

Al sinds 1932 beschermt Stichting Goois Natuurreservaat (GNR) natuur, landschap en erfgoed in het Gooi. Het versterken van de Gooise natuur en de biodiversiteit staat hierbij voorop. We verbinden gebieden met elkaar zodat dieren en planten zich veilig kunnen verplaatsen. Waar mogelijk verwerven we nieuwe natuurgebieden. Zo behouden we de natuur voor de generaties na ons. Een kwart miljoen inwoners geniet van deze mooie natuur van bijna 3000 hectare.

Naar een natuurlijke kudde

We streven naar een sociale kudde Schotse hooglanders, waarin koeien en stieren samenleven. In familieverband zorgen runderen beter voor elkaar, beschermen ze elkaar tegen roofdieren zoals de wolf en creëren ze dynamiek in het landschap. Oudere dieren leiden de groep, delen hun kennis en helpen jongere generaties overleven.

lees meer

Natuurverbinding Hoorneboeg en het Hilversums Wasmeer

Het Goois Natuurreservaat versterkt de natuurverbinding tussen de Hoorneboegse heide en het Hilversums Wasmeer. Het aangepaste plan behoudt meer bomen, biedt maatwerkbeheer en monitort de impact. Open plekken helpen reptielen en insecten oversteken, wat de biodiversiteit verbetert. Op zaterdag 29 juni organiseerde het GNR een speciale excursie voor omwonenden.

lees meer

Plan Huydecopersweg

De werkzaamheden in het Huydecopersbos zijn afgerond en daarmee is de regio 35 hectare natuur rijker. Het afgelopen jaar is gewerkt aan de natuurontwikkeling, de waterbergingen en de recreatiemogelijkheden in het gebied langs de A27. Met het planten van zes grote bomen zijn op 12 februari 2025 de werkzaamheden van de herinrichting van het natuurgebied officieel afgerond.

lees meer

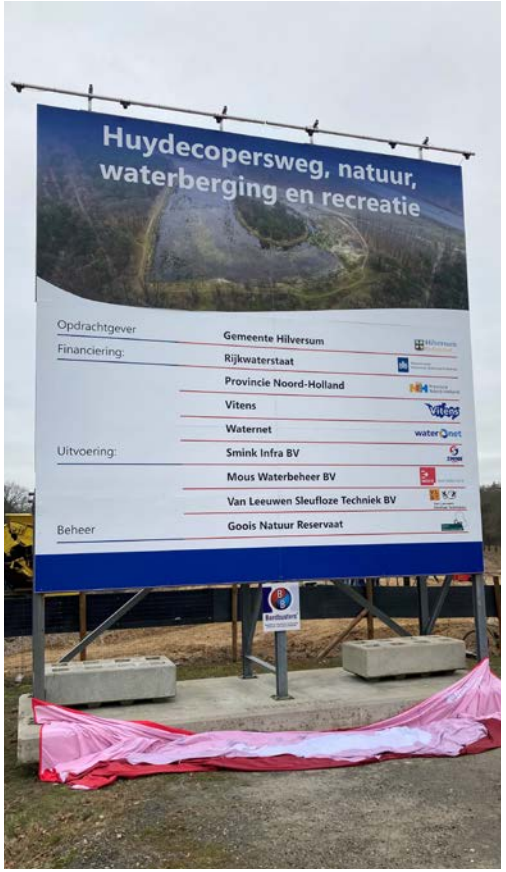

Vernieuwen Voetstappenpad

Het Voetstappenpad, een van de oudste gemarkeerde wandelroutes van Nederland, is opnieuw in volle glorie hersteld. Dit 26 kilometer lange pad, dat al sinds 1940 wandelaars door de diverse landschappen van het Gooi leidt, is uitgebreid met nieuwe alternatieve routes, extra opstappunten én een nieuwe wandelgids.

lees meer

Mysterie op de Zuiderheide

Het Goois Natuurreservaat combineert prachtige natuur met een rijke historie. Grafheuvels, een urnenveld en sporen zoals zandafgravingen en een anti-tankgracht verbinden het landschap met het verleden. Het educatieprogramma *Het Mysterie van de Zuiderheide* brengt cultureel erfgoed tot leven en inspireert leerlingen uit groep 8 van de basisschool om de waarde van hun omgeving te ontdekken.

lees meer

3. Bescherming en natuurbeheer

Inleiding

Bescherming van de natuur, versterking van de biodiversiteit, verbetering van natuurverbindingen en het verbeteren van de balans tussen natuur en recreatie waren het afgelopen jaar de belangrijkste aandachtspunten in ons beheer. Deze thema's zijn niet in een jaar afgerond, maar vragen om een lange adem.

De natuurgebieden van het Goois Natuurreservaat liggen in een stedelijke omgeving. Hierdoor is er veel druk op de beschikbare ruimte in het Gooi. Dat maakt het een uitdaging om natuurgebieden met elkaar te verbinden en de natuurkwaliteit op peil te houden. Natuurverbindingen zijn van groot belang om populaties van planten en dieren in stand te houden. Als natuurgebieden geïsoleerde eilandjes worden, is er geen uitwisseling mogelijk en kunnen soorten zelfs uitsterven.

Een andere consequentie van die stedelijke omgeving is het grote aantal inwoners. Veel van deze mensen komen geregeld in onze natuurgebieden. Dat is goed en belangrijk, want natuur heeft een positieve invloed op het welzijn van mensen. Die grote aantallen bezoekers hebben echter ook impact op de natuur.

Zonering

Voor het Goois Natuurreservaat is het belangrijk om een goede balans te behouden tussen natuur en recreatie. Een duidelijke zonering in onze natuurgebieden kan hierbij helpen.

Hiermee zijn we het afgelopen jaar op verschillende manieren bezig geweest. Op de Wester- en Bussummerheide zijn de begrazingsrasters onderhouden, waarbij tegelijkertijd het aantal klaphekken is verminderd. Daarmee is het aantal ingangen en paadjes minder geworden, waardoor er grotere rustige delen op de heide ontstaan.

Bij het Laapersveld en Laapersbos hebben we in samenhang met de inrichting van Huydercopersbos de hondenregeling aangepast. Er is een raster geplaatst en aan de kant van Hilversum Sportpark is een losloopgebied gecreëerd. In het overige gebied moeten honden nu aan de lijn, wat voor meer rust in de natuur zorgt.

Een ander aspect met betrekking tot de zonering is de inrichting van parkeerplaatsen. Door drukbezochte parkeerplaatsen beter in te richten, kunnen kleinere worden opgeheven. Hierdoor blijven natuurgebieden toegankelijk, maar worden mensen gerichter onze gebieden ingeleid.

Begrazing

Begrazing van onze natuurgebieden door schapen en runderen is noodzakelijk om de heide en graslanden open te houden. Door begrazing ontstaat bovendien meer variatie in de natuur: kleine open plekken, plekken waar de dieren niet eten of waar ze juist intensief grazen. Die grotere variatie geeft meer kans op een toename van de biodiversiteit.

Om dit natuurlijke proces te bevorderen, werken we met de runderen toe naar meer natuurlijke kuddes. Hiermee zijn we gestart in het Laarder Wasmeer, waar nu twee stieren bij de Schotse hooglanders lopen. Hierdoor ontstaat er een natuurlijke dynamiek en hiërarchie in de kudde. Ook wordt niet langer door ons bepaald wanneer en hoeveel kalfjes er komen. Een natuurlijke kudde kan zich bovendien beter verdedigen tegen een eventuele wolf.

Daarnaast zijn we bezig om grotere aaneengesloten begrazingsgebieden te maken. Zo kunnen de Schotse hooglanders vanaf de Bussummerheide via de natuurbrug naar De Snip en Zanderij Crailoo lopen. Grotere gebieden geven meer variatie in het begrazingsgedrag. De dieren bepalen namelijk zelf waar en wanneer ze ergens grazen.

Bij deze begrazingsaanpak kiezen we voor voortzetting met Schotse hooglanders. De begrazing met Charolais-runderen gaan we uiteindelijk stoppen. Met dit type rund is het niet mogelijk om een natuurlijke kudde te vormen, omdat ze altijd zorg nodig hebben bij het kalveren.

Natuurdoelen

Het Goois Natuurreservaat maakt deel uit van het Natuur Netwerk Nederland, waarbij specifieke doelen en beheermaatregelen zijn opgesteld voor verschillende natuurtypes. We ontvangen subsidie van de Provincie Noord-Holland via de SNL-regeling, waarvoor gecertificeerd natuurbeheer vereist is. De organisatie ondergaat regelmatig een audit om aan de kwaliteitseisen te voldoen. Afgelopen jaar werd deze SNL-audit uitgevoerd, waarbij het Goois Natuurreservaat de certificering opnieuw ontving. De auditors waren positief en complimenteerden de opzet van de beheerplannen en uitvoeringsprocessen.

Beheer

Bij de uitvoering van het natuurbeheer zijn er veel activiteiten die jaarlijks terugkeren. Denk hierbij aan het openhouden van heidegebieden, het maaien van graslanden, het schonen van poelen, het snoeien van bomen vanwege veiligheid en het onderhouden van natuurverbindingen. Daarnaast gaat het om onderhoud van paden, wegen en recreatievoorzieningen zoals bankjes, fietspaden, toegangshekken, rasters en parkeerplaatsen.

Deze activiteiten worden uitgevoerd door onze terreinmedewerkers in samenwerking met de boswachters en regiobeheerders. Ook werken we veel samen met vrijwilligers, aannemers en specialistische adviesbureaus en bedrijven.

Excursie Paddenpad

Monitoring

Om de ontwikkeling van de natuur te volgen, is er afgelopen jaar in onze gebieden gemonitord door de Bosgroep Midden Nederland. Dit gebeurt volgens de SNL-monitoring, de standaard voor natuur in Nederland. Hierbij wordt gedurende vele jaren dezelfde werkwijze gevolgd. Zo kunnen we gegevens vergelijken en ontwikkelingen door de tijd heen zien. Bij de monitoring kijken we naar het voorkomen van specifieke soorten van bepaalde diergroepen, zoals broedvogels, flora, vlinders, sprinkhanen en libellen. Ook wordt gekeken naar vegetatietypen en structuur hiervan.

Afgelopen jaar is er onder andere gemonitord in de natuurgebieden Bikbergen, Crailo, De Beek en IJzeren Veld op flora. Bij de Zuiderheide, Anna's Hoeve, Laarder Wasmeer en de Lieberg is daarnaast ook monitoring uitgevoerd voor vegetatiestructuur, insecten, vlinders en broedvogels. Voor de floramonitoring werden de volgende soorten gemonitord die meetellen voor de natuurkwaliteit; borstelgras, buntgras, dwergviltkruid, hondsviooltje, klein tasjesgras, klokjesgentiaan, stekelbrem, zandblauwtje en de rode lijstsoorten klein vogelpootje en steenanjer. In het cluster van Bikbergen komen bosanemoon, geschubde mannetjesvaren, gewone salomonszegel en gewone klaverzuring voor.

Naast de monitoring voor SNL wordt er door vrijwilligers gemonitord voor allerlei soortgroepen. Dit gebeurt zowel voor GNR als voor landelijke meetnetten volgens vaste protocollen. Deze gegevens gaan onder meer naar de Vlinderstichting, Zoogdiervereniging, RAVON (reptielen, amfibieën en vissen), SOVON (vogels), FLORON (planten) en EIS (insecten). Na validatie door een deskundige komen ze terecht in de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna). Deze gegevens zijn te raadplegen via www.florafaunaverkenner.nl

Bruine kikker

Hondsviooltje

Invloed natte weer

Het natte weer van afgelopen jaar had invloed op de natuur. Veel gebieden stonden tot in de zomer onder water of waren extreem nat. Dit heeft effect op het voorkomen van bepaalde soorten. Zo was de bloei van gelobde maanvaren zeer beperkt. Op locaties waar de plant normaal gesproken bloeit, werd nu vrijwel niets gevonden. Ook was het een slecht vlinderjaar, een trend die al langer speelt door vermesting, verzuring en versnippering. Wel waren er veel rupsen van dagpauwoog en koninginnenpage.

Door het natte broedseizoen was het voedselaanbod voor roofvogels beperkt. Er waren dit jaar weinig muizen en hoewel de bosuil geen kieskeurige eter is, was het aantal broedgevallen laag. De kerkuil is een echte muizeneter, maar had een redelijk aantal broedgevallen. Het aantal jongen was echter veel lager met slechts twee tot drie jongen per nest in plaats van vijf tot zes.

Groeve Oostermeent

Zandhagedis

Klik
en bekijk
de video
"natte gebieden"

De amfibieën in de poelen deden het over het algemeen goed. Alleen in natuurgebied Zanderij Cruysbergen kwam door het hoge water een poel in verbinding met de vaart. Hierdoor konden invasieve soorten als rivierkreeft en marmergrondel de poel bereiken. Dit was zeer negatief voor de kikkers en salamanders die er voorkomen. In 2024 werd in deze poel vrijwel niets meer waargenomen.
Een mooi succes was de waarneming van een juveniele zandhagedis op de Vliegheide. Afgelopen jaren waren er al individuele waarnemingen gedaan van een mannetje en vrouwtje zandhagedis, maar dit jaar voor het eerst van een jong exemplaar. Blijkbaar vestigt de zandhagedis zich nu en breidt het verspreidingsgebied zich uit.

Hilversums Wasmeer

Aanpak Japanse duizendknoop

In het Goois Natuurreservaat wordt overwoekering door de Japanse duizendknoop aangepakt. De Japanse duizendknoop is een snelgroeiende plant die andere plantsoorten verdringt en de biodiversiteit aantast. Met machines en met de hand wordt deze plant verwijderd uit onze natuurgebieden.

Klik en bekijk het video "Aanpak Japanse duizendknoop"

Vrijwilligers verwijderen Japanse duizendknoop

Beheer

2.923
Totaal aantal hectare in eigendom en beheer

1.715 Hectare bos

839 Hectare heide

167 Hectare grasland

98 Hectare akkers

45 Hectare stuifzand

42 Hectare water

5 Natuur-bruggen

118 Hectare verpacht

44 Hectare overig

Grote grazers in de natuurgebieden

Runderen
- **42** Schotse hooglanders
- **32** Charolais

Schapen
- **354** Drentse heideschapen

Geiten
- **10** Hollandse landgeiten

4. Belangenbehartiging

Er waren verschillende (ruimtelijke) ontwikkelingen die het Goois Natuurreservaat direct of indirect raakten, waaronder plannen, gebiedsprocessen en projecten. Er werd regelmatig gevraagd om een actieve inbreng van ons. In andere gevallen wilden we zelf onze kennis en inzichten te delen. Denk hierbij aan planprocedures waarin we onze zienswijze geven vanuit het belang van natuur en landschap. Hieronder is een aantal plannen, projecten en processen opgenomen waaraan we in 2024 een bijdrage hebben geleverd.

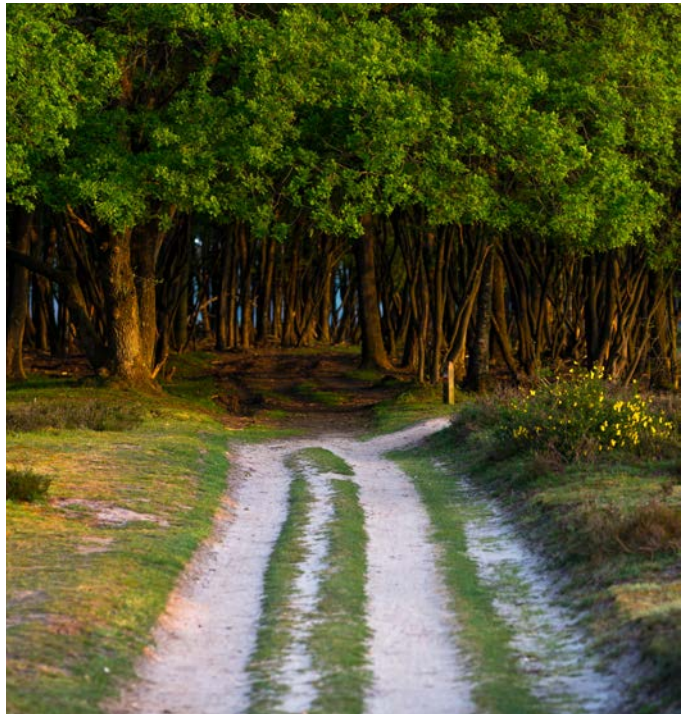

Lokaal (gemeenten)

Bouwplan Driftweg Naarden

Het GNR uitte bezwaren tegen een bouwplan aan de Driftweg in Naarden vanwege de negatieve impact op natuur en landschap. In december 2023 werd de bouwvergunning geschorst na een beroep van GNR en andere organisaties. GNR stelde een hoger beroep in, maar trok dit in nadat de gemeente de vergunning herriep. In juni 2024 werden twee vergunningen afgegeven, waarop we wederom bezwaar maakten. Eén vergunning werd ingetrokken, maar de andere betreft opnieuw een groot nieuwbouwplan met veel impact op natuur en landschap.

Bestemmingsplan Zuidwest Walden Bussum

Het GNR heeft inbreng geleverd bij de ruimtelijke ontwikkeling van het voormalige HOCRAS-terrein in Bussum (gemeente Gooise Meren). Het betreft woningbouw, een school en kleinschalige bedrijvigheid evenals groen en een ecologische zone. Dit is vertaald naar een bestemmingsplan Zuidwest Walden. Er is ten aanzien van dit bestemmingsplan geen aanleiding gezien om een zienswijze in te dienen.

Bouwplannen Craibosch Blaricum

Op het voormalig ziekenhuisterrein van Tergooi in Blaricum zijn bouwplannen met behoud van groen. De projectontwikkelaar heeft ideeën over natuur en landschap verzameld voor het stedenbouwkundig plan van Craibosch. De gemeente Blaricum organiseerde een overleg met stakeholders, waar het GNR-input gaf gericht op het veiligstellen en beschermen van natuur. De gemeenteraad heeft het plan goedgekeurd, waarbij zowel ruimte is voor woningbouw als behoud van groen, met speciale aandacht voor natuurbehoud rond de natuurbrug Laarderhoogt.

Ecowoonbos Schootsveld Naarden

Een initiatiefgroep van inwoners van Naarden heeft het plan om een ecologische woonwijk te ontwikkelen op het Schootsveld ten noorden van de Godelindeweg. Er heeft overleg met GNR plaatsgevonden om te horen wat wij van het plan vinden en of we in de toekomst natuurgronden willen beheren. We hebben de initiatiefgroep geadviseerd het plan goed te toetsen aan het vigerend ruimtelijk beleid. Het lijkt erop dat er een hoog niveau van bescherming aan de orde is waaronder UNESCO Werelderfgoed Hollandse Waterlinies.

Ontwikkeling mobilisatiecomplex Hilversum

Op verzoek van gemeente Hilversum wordt meegedacht over de ontwikkeling van het voormalige Mobilisatiecomplex Hilversum aan de Rading en Noodweg te Hilversum. Het gebied biedt kansen voor versterking van natuur, landschap, recreatie en erfgoedwaarden en sluit aan op het deelgebied Zonneheide van GNR.

Agrarische Nota Blaricum

Gemeente Blaricum heeft een Agrarische nota die aangeeft op welke wijze het agrarisch karakter van Blaricum gestalte krijgt. Deze nota was aan vernieuwing toe. GNR heeft aan een workshop hierover deelgenomen.

Omgevingsvisie Gemeente Huizen

De gemeente Huizen heeft een Omgevingsvisie uitgebracht voor haar grondgebied. De visie is vanuit de invalshoeken van GNR bekeken waarbij is vastgesteld dat de onderwerpen natuur, landschap en natuurgerichte recreatie op de juiste wijze een plek hebben gekregen in de visie. In de visie is het voornemen opgenomen om een Programma Groen op te stellen. Er is door GNR aangeboden hieraan een bijdrage te leveren.

Stakeholderbijeenkomst Laren

Op initiatief van de wethouder RO van Laren is samen met de Stichting Oude Landbouwgewassen Laren van gedachten gewisseld over diverse bouwlocaties in Laren die worden gescreend op geschiktheid. Er is een pleidooi gehouden om de locaties die in eigendom zijn van GNR, die bescherming genieten als Natuurnetwerk Nederland en die van cultuurhistorische betekenis zijn zoals oude landbouwpercelen in het engenlandschap, te vrijwaren van bebouwing.

Zonneroute Gooise Meren

Gemeente Gooise Meren wil een bijdrage leveren aan de energietransitie door middel van het opwekken van zonne-energie langs de infrastructuur van A1, A6 en spoor. Tijdens een inloopavond is er door GNR-aandacht gevraagd voor behoud van de landschappelijke kwaliteiten van de Schootsvelden van Naarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie (UNESCO Werelderfgoed) waarvoor bescherming geldt als Natuurnetwerk Nederland of Bijzonder Provinciaal Landschap. Waar mogelijk wil GNR meewerken aan het behouden en versterken van biodiversiteit en landschap.

Regionaal (Gooi en Vechtstreek)/ Provinciaal (Noord-Holland)

Bezoek dijkgraaf

In juli heeft dijkgraaf J. Sylvester van waterschap Amstel, Gooi en Vecht een werkbezoek gebracht aan de natuurgebieden polder Mijnden van SBB en Zanderij Cruysbergen van het GNR die binnen het waterschapsgebied liggen. Ook heeft er een inspirerende uitwisseling plaatsgevonden met directeuren en medewerkers van Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en GNR.

Uitbreiding hoogspanningsverbinding 380 kV

TenneT bereidt een uitbreiding van het hoogspanningsnet voor tussen Diemen en Ens. Het Goois Natuurreservaat heeft deelgenomen aan de discussie rondom de verschillende tracés waaronder het Kocherbos bij Muiderberg en de Gooise Noordflank met de natuurgebieden Oostdijk en Naarder Eng. De regio stelt voor de verbinding langs bestaande infrastructuur zoals de A1 en A6 te laten lopen en aan te sluiten op huidige hoogspanningslijnen. Dit minimaliseert de impact op natuur en leefomgeving.

Excursie naar omwallingen Westerheide

Onderzoek naar kwel in Gooi en Vechtstreek

Kwel, de natuurlijke toestroom van grondwater, is essentieel voor biodiversiteit in de Gooi- en Vechtstreek. Water infiltreert in het Gooi en komt tevoorschijn in laaggelegen gebieden zoals het Naardermeer. Provincie Noord-Holland onderzoekt dit proces om biodiversiteit te versterken, met GNR in de begeleidingsgroep.

Onderzoek naar ruitervormige omwallingen op de Westerheide

De resultaten van het onderzoek naar de mysterieuze omwallingen op de Larense Westerheide zijn op donderdag 29 augustus 2024 feestelijk gepresenteerd. Deze omwallingen of 'kampjes' stelden archeologen en oudheidkundigen al bijna 200 jaar voor een raadsel. Heeft het onderzoek het mysterie van de 'kampjes' nu opgelost? Carla Kersbergen, directeur van het Goois Natuurreservaat, ontving de publicatie uit handen van Marjorie Verhoek, regiohoofd Noord-West van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Natuurverbinding N525

De schetsontwerpplannen voor de natuurbrug over de N525 die in 2024 zijn opgesteld zijn besproken in de ARO (Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkelingen) van de provincie; hierover is een positief advies gegeven. Dit maakt de weg voor ons vrij om de plannen verder uit te werken.

Compensatie NNN Utrechtseweg Hilversum

Er is overleg geweest met provincie Noord-Holland over compensatie van NNN die wordt aangetast bij de aanleg van een fietspad langs de Utrechtseweg (N417). Dit heeft geresulteerd in een compensatieplan waarin wordt ingezet op het verwijderen van (teerhoudend) asfalt in gebieden van GNR. Het betreft asfaltwegen in de natuur en op parkeerterreinen. Na verwijdering van het asfalt worden deze locaties voorgedragen als NNN bij provincie Noord-Holland.

Regionale samenwerking in landelijk gebied

Het stopzetten van het Nationaal Programma Landelijk Gebied en het Transitiefonds veroorzaakt problemen voor provincies bij stikstof-, water- en klimaatbeleid. Noord-Holland pauzeert gebiedsprocessen totdat het rijksbeleid duidelijker is. In de Gooi- en Vechtstreek zien Gooise Meren en stakeholders, waaronder GNR, dit als een kans om na te denken over een regionale visie. GNR steunt een oproep aan de provincie hierover.

Provincie Noord-Holland; programma Natuurnetwerk 2025

Gedeputeerde Staten heeft aan Provinciale Staten het programma Natuurnetwerk 2025 aangeboden waarin de financiering van het Natuurnetwerk in de provincie is opgenomen. Hieruit blijkt dat de reserve Groen van de provincie uitgeput raakt, waardoor de realisatie en kwaliteitsverbetering van het Natuurnetwerk in gedrang komen. Er zijn vanaf 2026 geen middelen meer in het programma opgenomen voor grondaankoop en afwaardering van aangekochte grond. Hiervoor is aandacht gevraagd door Natuurmonumenten, Landschap Noord-Holland en GNR in de vorm van een gezamenlijke brief aan Provinciale Staten van Noord-Holland.

Manifest Recreatie aangeboden aan provincie Noord-Holland

Samen met Natuurmonumenten, Landschap Noord-Holland, PWN, ANWB en HISWA-Recron is een manifest opgesteld Meer ruimte en samenwerking voor recreatie in het groen. Deze wordt in januari 2025 aangeboden aan de gedeputeerde Noord-Holland. Het manifest vraagt aandacht voor bezoekersmanagement, het stimuleren van recreatie in het groen in en om de stad, het vergroten van mogelijkheden in agrarisch gebied, opzetten van bovenregionale tafels, meer financiële steun voor beheer en onderhoud en hoe om te gaan met NNN in drukke recreatiegebieden.

5. Projecten

Dankzij bijdragen van onder meer de Nationale Postcode Loterij (via de Stichting Steun GNR) heeft het Goois Natuurreservaat in 2024 weer een groot aantal projecten kunnen opstarten en realiseren op het gebied van natuurverbetering en -herstel. Ook zijn er grote stappen gemaakt voor de realisatie van het nieuwe groepsverblijf 't Laer.

Project nieuw groepsverblijf 't Laer
Periode: 2022 – 2026

Kinderen opleiden tot de natuurbeschermers van morgen. Dat is het doel van 't Laer, een groepsverblijf voor natuureducatie in de bossen van Laren. Het Goois Natuurreservaat wil het huidige, sterk verouderde gebouw vervangen door een inspirerende, duurzame en eenvoudige accommodatie. Zo kunnen wij nog vele generaties kinderen een betaalbare meerdaagse natuurbeleving bieden: een topbelevenis die ze hun hele leven bijblijft. Het oude gebouw is begin 2024 gesloten en wordt in 2025 gesloopt. Daarna werken we de nieuwbouwplannen verder uit.

Klik en bekijk de video over het nieuwe 't Laer

Project Nieuwe terreinbebording
Periode: 2022 -2025

In april 2024 zijn we gestart met het plaatsen van nieuwe terreinborden in de natuurgebieden. Dit zijn borden waar de toegangsvoorwaarden van een gebied op staan, met als doel de natuur te beschermen. De huidige variëteit aan borden maakt plaats voor één bord met de actuele toegangsvoorwaarden. Eind 2024 was ongeveer een derde van de nieuwe borden geplaatst. In 2025 wordt het project voltooid.

Plan Huydecopersweg

Na jaren van voorbereiding in samenwerking met Rijkswaterstaat en gemeente Hilversum is de uitvoering van Plan Huydecopersweg gestart. In 2018 is een verkeersknooppunt verwijderd en de vrijgekomen ruimte (ongeveer 35 hectare) is nu teruggegeven aan de natuur. Dit wordt benut voor de aanleg van bos, heide, water en natte natuur met ruimte voor wandelen, fietsen en paardrijden. Ook wordt een waterberging gerealiseerd die helpt om Hilversum droog te houden bij extreme regenval. In 2025 worden de werkzaamheden afgerond.

Start project Natuurverbinding Hoorneboeg Periode: 2023 – 2038

Het Goois Natuurreservaat is bezig met het vijftienjarige project Natuurverbinding Hoorneboeg. Het doel is de natuurverbinding tussen het Hilversumse Wasmeer en de Hoorneboegse heide te optimaliseren voor alle dieren. De natuurbrug Zwaluwenberg, aangelegd in 2014, verbindt beide gebieden. In 2016 is een eerste projectplan opgesteld om deze natuurverbinding te verbeteren. Het oorspronkelijke plan, met een heidecorridor en veel bomenkap, is aangepast. Het nieuwe plan hanteert een mozaïekbenadering, waarbij verschillende natuurtypen in samenhang worden verbeterd. In 2024 zijn we gestart met de monitoring van doelsoorten. Het nieuwe plan is positief ontvangen door de omwonenden die waren uitgenodigd voor een excursie naar de natuurbrug.

Vernieuwen Voetstappenpad Periode: 2023 – 2025

Het historische Voetstappenpad uit 1940 is in 2024 in oude glorie hersteld. Ook zijn er drie routes toegevoegd waarmee je voor een korter of aantrekkelijker alternatief kunt kiezen. Deze zijn gemarkeerd met gele voetafdrukken. Ter gelegenheid van het herstelde en uitgebreide Voetstappenpad is het wandelboekje vernieuwd. Deze is aangevuld met tips, beschrijvingen van bezienswaardigheden onderweg en drie overzichtelijke kaarten. Het formaat is hetzelfde gebleven, klaar om mee te nemen in je rugzak. Het vernieuwde Voetstappenpad wordt in februari 2025 feestelijk geopend met betrokken partijen en wandelaars.

6. Recreatie

Toegankelijkheid van onze natuurgebieden en daarmee zorgen dat bezoekers van die natuur kunnen genieten zijn belangrijk voor ons. Waardering van de natuur maakt namelijk dat mensen willen bijdragen aan de bescherming ervan. Bovendien dragen een natuurlijke leefomgeving en natuurbeleving bij aan het welzijn van mensen.

Toezicht en handhaving

Bij toegankelijkheid horen ook toegangsvoorwaarden, zodat we een goede balans tussen natuur en recreatie kunnen waarborgen. De boswachters zijn gastheer en gastvrouw en geven voorlichting waar nodig. Zij houden toezicht in de terreinen en als er overlast is, treden ze op. Afgelopen jaar was overlast veroorzaakt door honden opnieuw de grootste factor. Dit werd op de voet gevolgd door overlast tussen verschillende gebruikers: fietsers, wandelaars en ruiters. Zwerfafval en buiten de paden treden, komen eveneens veel voor.

Het afgelopen jaar zijn er 104 boetes uitgeschreven, 97 formele waarschuwingen gegeven en 278 constateringen van overtredingen gemaakt. Hiervan was 55% in verband met een hond, 25% afval, 16% verkeersovertreding en 4% verstoring. Het is niet ons doel om boetes uit te schrijven en als het kan lossen we het liever anders op, maar wanneer nodig wordt dit middel zeker ingezet.

Trapjesberg

Herinrichting Trapjesberg

In 2024 is de Trapjesberg in natuurgebied Crailo opgeknapt. De uitgesleten en geërodeerde trappen en opgangen zijn hersteld. Het bergje is nu vanaf drie zijden bereikbaar via robuuste betonstenen trappen. De overige delen zijn ingeplant en er zijn rasters en leuningen gemaakt van acaciahout, in dezelfde stijl als bij de Eukenberg. De Trapjesberg ligt in het bos en heeft daardoor een besloten en intiem karakter. Het herstel is mogelijk gemaakt door sponsoring van bouwbedrijf Slokker Vastgoed uit Huizen.

Uitdagingen fietspaden

Binnen het Goois Natuurreservaat hebben wij 78 kilometer aan recreatieve fietspaden. Jaarlijks wordt hier ongeveer 9 kilometer van in groot onderhoud genomen. Afgelopen jaar zijn onder meer fietspaden bij het Gebed zonder End, de Hoorneboegse heide, de Ruiterweg bij Mauvezand en het Spanderswoud opnieuw aangelegd.

Door de toenemende recreatiedruk en klimaatverandering wordt het in sommige gebieden een steeds grotere uitdaging om de kwaliteit van fietspaden op peil te houden en de veiligheid te waarborgen. Het Goois Natuurreservaat heeft daarom een aanpassing gedaan in het beheer van de recreatieve fietspaden. Als het noodzakelijk is om de veiligheid te waarborgen, kan op specifieke delen voor een andere verharding zoals beton worden gekozen. Dit gebeurt alleen als er geen andere opties zijn. Hierbij kijken we goed naar de impact op reptielen. Deze dieren verwarmen zich namelijk eerder op een betonnen pad, en kunnen dan verkeersslachtoffer worden.

Natuur beleven

78 Km fietspaden

89 Km ruiterpaden

135 Km wandel-routes

2 seizoen campings

- Camping Fransche Kamp
- Camping Parrewijn

48 Archeologische beschermde rijksmonumenten

5 uitkijkpunten

- Berg op Anna's Hoeve
- Aalberg
- Eukenberg
- Tafelberg
- Trapjesberg

28 Parkeerplaatsen

2 Kleuterpaden

1 Speelbos

7. Communicatie en fondsenwerving

Onze organisatie zet zich dagelijks in voor natuurbehoud. We willen graag steeds meer mensen betrekken bij ons werk in de natuur en bij projecten in het Goois Natuurreservaat. Dit doen we door onze zichtbaarheid te vergroten en onze verhalen breder te delen. We organiseren verschillende persmomenten, evenementen en excursies. We delen het actuele nieuws via de media, onze website en nieuwsbrief en op locatie. Zo hopen we niet alleen meer mensen te inspireren, maar ook ons netwerk van donateurs uit te breiden. Om een breder publiek te bereiken, zetten we in op diverse communicatiekanalen:

Sociale media

Via platforms zoals Facebook, Instagram en LinkedIn delen we inspirerende verhalen, mooie natuurfoto's en updates over ons werk.

Betrekken van mensen bij ons werk

We organiseren maandelijks excursies op verschillende locaties in het Goois Natuurreservaat. De belangstelling voor deze excursies is in 2024 mede dankzij extra aandacht via onze mediakanalen toegenomen.

Verhalen van boswachters

Onze boswachters hebben unieke ervaringen en inzichten. We laten zien hoe waardevol hun werk is door hun verhalen te delen via de tweewekelijkse column in alle huis-aan-huisbladen in het Gooi.

Nieuwsbrief

Het aantal nieuwsbrieflezers is dit jaar gestegen van 8.660 naar 12.200 lezers. Met onze periodieke nieuwsbrief houden we onze achterban op de hoogte van de laatste ontwikkelingen, projecten en manieren om bij te dragen.

Informatiepanelen in onze natuurgebieden

Dit jaar was er extra aandacht voor ons cultuurhistorisch erfgoed. Als je aan het Goois Natuurreservaat denkt, denk je vooral aan de natuur. Het Gooi heeft ook een rijke geschiedenis. Daarom zorgen we in onze natuurgebieden voor extra informatie bijvoorbeeld over grafheuvels, de banscheiding en de speciale steen op de Aardjesberg.

Mensen die ons werk steunen

2.896
Lezers papieren nieuwsbrief

9.223
Lezers digitale nieuwsbrief

16.378
Facebookfans

104.000
Unieke bezoekers op de website in 2024

1.404
Volgers LinkedIn

2.214
Volgers Instagram

6.011 donateurs in 2024

Stijging van donateurs 2,8%

- Begunstigers en Gooise Natuurbeschermers
- Vrienden van de kudde
- Adoptanten van een rund
- Giften
- Periodieke schenkingen
- Adoptanten van een schaap

7 Bedrijven die ons steunen

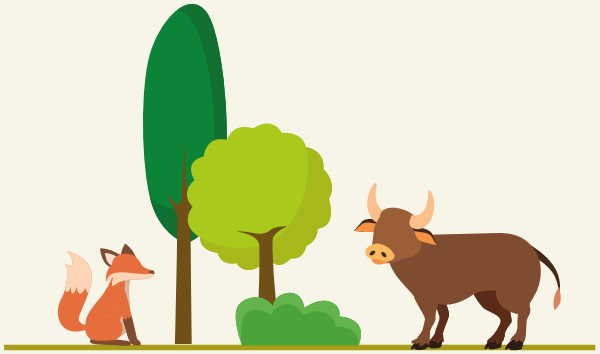

Invloed media op zichtbaarheid

De media spelen een cruciale rol in de zichtbaarheid van onze organisatie. Veel media-aandacht vergroot onze naamsbekendheid. Het helpt niet alleen om meer mensen te informeren over onze activiteiten, maar versterkt ook het bewustzijn over natuurbehoud in het algemeen. Door actief samen te werken met journalisten en mediaplatforms kunnen we onze boodschap nog verder verspreiden en een groter draagvlak creëren.

Groei aantal donateurs

Het was een succesvol jaar, want in 2024 hebben we 812 nieuwe donateurs verwelkomd. Daarmee hebben we nu in totaal 6.011 donateurs. Jaarlijks zetten we in op de werving van nieuwe donateurs: 'Gooise Natuurbeschermers'. Zij helpen mee de natuur te behouden voor een bedrag vanaf 2,50 euro per maand. In 2024 hielden we twee wervingscampagnes voor structurele donateurs. Hierbij hebben we de eerder ingezette lijn van de relatie met het dichtstbijzijnde GNR-natuurgebied doorgezet. Dit blijkt een succesvolle werkwijze. Daarnaast doen jaarlijks honderden mensen een losse gift voor de Gooise natuur, als projectbijdrage of als vrije ongeoormerkte schenking. In 2024 deden maar liefst 572 mensen dat.

Fondsenwerving

Fondsenwerving bij het Goois Natuurreservaat richt zich op de pijlers donateurs, bedrijven, nalatenschappen, vermogensfondsen en grote gevers. Het jaar 2024 heeft weer een mooie groei laten zien. Door enkele particulieren en vanuit lokale fondsen zijn grote schenkingen gedaan voor de nieuwbouw van groepsverblijf 't Laer. We verwelkomden een nieuwe structurele bedrijfsbeschermer: vakantiepark Dutchen B.V. in Loosdrecht. In 2024 ontvingen we geregeld cheques en bijdragen van (lokale) vermogensfondsen en serviceclubs, waaronder Stichting A.A.M. Bijleveld, Stadsfonds Hilversum, Vereniging Vrienden van 't Gooi, Stichting Vermeer14 en Rabo ClubSupport. Tot slot zijn we in 2024 gestart met online marketing. We hebben diverse onlinecampagnes opgezet, getest en geoptimaliseerd op gebied van donateurswerving, nalatenschap en ons digitale nieuwsbriefabonnement. Zo leren we meer over de motivaties van verschillende doelgroepen om de Gooise natuur te steunen. Dankzij alle (financiële) steun die we ontvangen kunnen wij de Gooise natuur beschermen en mensen hiervan laten genieten.

Nalatenschappen

De komende 25 jaar is er in Nederland nog veel geld te verwachten uit nalatenschappen. In 2024 vormden nalatenschappen ruim een kwart van de fondsenwervingsinkomsten van het Goois Natuurreservaat, met drie grote ontvangen nalatenschappen van in totaal € 194.381. Het aantal daadwerkelijk uitbetaalde nalatenschappen fluctueert sterk per jaar. Nalatenschappen zijn interessant omdat het bijna altijd om ongeoormerkte en vaak aanzienlijke bedragen gaat. Voor het Goois Natuurreservaat kunnen deze bijvoorbeeld worden aangewend voor toekomstige grondaankopen. Eind 2024 is onze nalatenschapsbrochure via online marketing gepromoot en aangevraagd door enkele tientallen mensen. Zij worden in 2025 benaderd voor een persoonlijk gesprek of een informatiebijeenkomst.

8. Educatie

In juni 2022 zijn wij gestart met het ontwikkelen en implementeren van het educatieve uitvoeringsprogramma 'Leren in en over het Goois Natuurreservaat'. Het programma bestaat onder meer uit een doorlopende leerlijn van groep 1 van het basisonderwijs (BO) tot klas 6 vwo (VO), en richt zich daarnaast op gezinnen en bezoekers van onze natuurgebieden.

Afgelopen jaar hebben we de leerlijn compleet gemaakt dankzij twee nieuwe programma's: 'Flips gids voor Speelbos 't Laer' (leeftijd groep 3-4, ook voor gezinnen en bso's) en 'Het Mysterie van de Zuiderheide' (groep 8, in samenwerking met Geologisch Museum Hofland). Deze laatste richt zich op het archeologisch en geologisch erfgoed in onze natuurgebieden. Leerlingen maken een spannende speurtocht over de heide om sporen van het erfgoed te vinden.

Voor alle leeftijden hebben we nu een aanbod passend bij de leerdoelen en beleving, met een mix van begeleide en doe-het-zelfactiviteiten. In 2024 hebben 730 leerlingen vanuit het basisonderwijs en 500 leerlingen vanuit het voortgezet onderwijs één van onze begeleide lesprogramma's gevolgd, of een werkdag in de natuur gedaan.

Bekijk hier de video Het Mysterie van de Zuiderheide

9. Aankoop en grondzaken

Op het gebied van vastgoed en grondzaken heeft zich een aantal zaken afgespeeld. We hebben grondaankopen voorbereid en vastgoed verkocht.

Afstoten vastgoed

Het woonhuis aan de Harmen Vosweg 34 in Laren is verkocht. Er zijn voorbereidingen getroffen om het koetshuis op landgoed Monnikenberg (Soestdijkerstraatweg 153 en 155 in Hilversum) te verkopen in het voorjaar van 2025 met de bestemming 'maatschappelijk met wonen'.

Grondzaken

In 2024 zijn er voorbereidingen getroffen voor grondruil met gemeente Laren en Blaricum. Het betreft overhoekjes en onlogische grondsituaties. Het beheer is gebaat bij meer duidelijkheid in grondeigendom. In dit kader is er een ruiling voorbereid met een particulier. Begin 2025 zal deze transactie bij de notaris passeren. Er vinden momenteel ook gesprekken plaats met de gemeente Huizen over mogelijke grondverwerving.

Grenskwesties

In navolging van de inventarisatie van grenskwesties is een aantal grensissues opgepakt. Een drietal complexe dossiers is opgelost door (verjaarde) grond te verkopen. De opbrengsten gaan in een bestemmingsreservefonds. Ook is een langdurige grenskwestie in Blaricum opgelost.

Opstalrechten

In de sportvallei huren verschillende sportclubs grond van het Goois Natuurreservaat. In de huurovereenkomsten is opgenomen dat de gebouwen met opstalrechten eigendom van de clubs zijn. Het goed borgen van deze rechten en plichten vraagt doorlopend aandacht vanwege ontwikkelingen en mutaties.

10. Organisatie en bestuur

Het bestuur en de werkorganisatie hebben in 2023 een aantal belangrijke stappen gezet richting een toekomstbestendige organisatie. Het Goois Natuurreservaat heeft zich aangesloten bij het samenwerkingsverband LandschappenNL. We traden op 21 juni 2024 toe als twintigste lid.

De samenwerking tussen Goois Natuurreservaat (GNR) en LandschappenNL maakt dat de natuurbelangen in het Gooi voortaan ook op landelijk niveau worden behartigd. De natuur staat overal onder druk en dat vereist strategische samenwerking. De lobby op landelijke thema's als stikstof, natuursubsidies, verdroging en andere vraagstukken is ook voor het GNR van groot belang. Bovendien kunnen we kennis uitwisselen op het gebied van beheer, beleid, fondsenwerving, bedrijfsvoering en vrijwilligers.

Start samenwerking GNR en LandschapppenNL

Wisseling directeur-rentmeester

Het bestuur heeft Carla Kersbergen met ingang van 1 mei benoemd tot directeur-rentmeester. Zij volgt daarmee Karin Kos op die sinds 2019 leiding gaf aan het GNR. Carla was eerder waarnemend directeur-rentmeester en teamleider bij het Goois Natuurreservaat.

20 jaar klankbordgroep

De Klankbordgroep Goois Natuurreservaat is in 2004 opgericht en inmiddels gegroeid van 10 naar 14 leden. De groep bestaat uit vertegenwoordigers van organisaties die actief zijn in het Gooi en onze natuurgebieden. De mijlpaal van twintig jaar klankbordgroep werd gevierd met taart en een groepsfoto.

Voor het GNR is de klankbordgroep van onschatbare waarde. Kennis, meningen en adviezen worden meegenomen in besluiten en te ontwikkelen beleid. Daarbij gaat het ook om onderwerpen die veel losmaken bij bewoners van het Gooi. Door ontwikkelingen en plannen te delen, zorgen we voor een breder draagvlak bij een belangrijk deel van de Gooise inwoners.

ICT

Op basis van de ICT-visie uit 2023 is er verder gewerkt aan modernisering van de bedrijfsprocessen. In 2024 zijn we overgegaan naar het werken met MS-teams in de cloud en zijn alle medewerkers daarin getraind. Dit was ook het eerste jaar dat we volledig met ons eigen donateurssysteem werkten en daar is nog veel aan verbeterd. We zijn gestart met een project om alle grondgerelateerde overeenkomsten beter digitaal vast te leggen. Ook is er gewerkt aan betere ICT-beveiliging en compliance.

HR

We hadden dit jaar een aantal vacatures, waaronder die van directeur-rentmeester. De wervings- en selectieprocedures hiervoor zijn met goed resultaat doorlopen en de vacatures zijn ingevuld. De komende jaren gaan veel ervaren medewerkers met pensioen. We hebben daarom een update gedaan van ons Strategisch personeelsplan, met extra aandacht voor de uitstroom van deze mensen. Kennisoverdracht en werving & selectie staan hoog op de agenda.

Klankbordgroep Goois Natuurreservaat

Duurzaamheid

We hebben dit jaar een duurzaamheidsvisie ontwikkeld. Daarin maken we onderscheid tussen de positieve bijdrage die GNR levert aan de Duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) en onze negatieve footprint. Een nulmeting van onze CO2-uitstoot heeft inzicht gegeven in activiteiten waar we de footprint kunnen verminderen. De eerste acties hebben we ook al uitgevoerd. Zo gebruiken we voortaan een duurzamere dieselvariant (HVO) voor onze machines, en onderzoeken we of dit ook kan worden ingezet voor onze dieselauto's. We hebben ons elektriciteitsverbruik voor 80- 90 % gecompenseerd door het plaatsen van zonnepanelen op onze gebouwen (de Infoschuur, de werkschuur bij ons kantoor en de Schaapskooi Laren). We schaffen voortaan als het kan elektrische of hybride voertuigen aan (drie nu al in gebruik). Ook hebben we een nieuwe elektrische shovel en elektrische motorzagen in gebruik. Voor de nieuwbouw van groepsverblijf 't Laer is duurzaamheid een integraal onderdeel van het ontwerp.

Integriteitsbeleid

Tijdens een kantoorbrede sessie is de nieuwe externe vertrouwenspersoon van Goois Natuurreservaat aan de werknemers voorgesteld. Zij heeft haar werkzaamheden toegelicht en de mogelijkheden die ze kan bieden met betrekking tot ongewenst gedrag en integriteit. Het verslag van de vertrouwenspersoon geeft aan dat er dit jaar één adviesvraag rond ongewenst gedrag is geweest. Er zijn geen meldingen gedaan van klachten of integriteitsschendingen. Intern zijn ook geen meldingen op dit gebied ontvangen.

Samenwerking vrijwilligers

Het gaat goed met onze vrijwilligers en de jaarlijks vrijwilligersbijeenkomst in december was drukbezocht. We hebben momenteel 383 vrijwilligers die actief zijn voor en betrokken zijn bij het Goois Natuurreservaat.

Sinds 2023 hebben we ingezet op het versterken van de samenwerking met en tussen onze monitoringvrijwilligers. We organiseerden twee overleggen tussen contactpersonen van de werkgroepen die actief zijn in onze gebieden. Zo stimuleren we onderlinge interactie en het is leerzaam om elkaars methodiek te kennen. Dit jaar lag de nadruk op het juist invoeren van data, zodat wij deze als terreinbeheerder - en andere gebruikers van de NDFF - kunnen gebruiken. Samenwerking was ook te zien op de 1000-soortendag: vrijwilligers gingen vanuit hun eigen expertise op pad om gezamenlijk zoveel mogelijk soorten te vinden. En met succes: er werden in 24 uur maar liefst 1333 soorten waargenomen.

We stimuleerden ook interactie tussen de verschillende soorten vrijwilligers. Zo organiseerden IVN-leden publieksactiviteiten op de 1000-soortendag. Tellers begeleidden herstelvrijwilligers bij het verbeteren van broedwanden voor oeverzwaluwen en broeihopen voor ringslangen.

Continuering bijdrage Nationale Postcode Loterij

Mede dankzij de deelnemers van de Nationale Postcode Loterij (NPL), via de Stichting Steun Goois Natuurreservaat, konden we dit jaar weer bijzondere projecten uitvoeren voor het herstellen of uitbreiden van de natuur. In 2024 vond er een evaluatie plaats waarin werd besproken of de NPL zijn bijdrage kan voortzetten. Ook voor de komende jaren kunnen we rekenen op extra steun vanuit de Nationale Postcodeloterij. Sinds juni 2024 ontvangt het Goois Natuurreservaat de bijdrage via LandschappenNL.

Stichting Steun Goois Natuurreservaat

Het bestuur heeft de contacten onderhouden met de Stichting Steun Goois Natuurreservaat. Dankzij bijdragen via de stichting, onder meer afkomstig van de Nationale Postcodeloterij, konden we diverse projecten steunen.

11. Financiën

Balans na resultaatbestemming per 31 december

bedragen x € 1.000

	2024 €	2024 €	2023 €	2023 €
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa	729		829	
		729		829
Vlottende activa				
Vorderingen en overlopende activa	1.423		1.267	
Liquide middelen	3.396		1.713	
Onderhanden werk projecten	372		65	
		5.190		3.045
TOTAAL ACTIVA		**5.919**		**3.875**

	2024 €	2024 €	2023 €	2023 €
PASSIVA				
Eigen vermogen				
Kapitaal	0		0	
Algemene reserve	146		172	
Bestemmingsreserves	4.500		2.659	
Bestemmingsfonds	396		180	
		5.042		3.012
Voorzieningen				
Voorziening baggeren	0		84	
Voorziening personele verplichtingen	199		192	
		199		276
Kortlopende schulden				
Crediteuren	330		213	
Overige schulden en overlopende passiva	348		374	
		678		588
TOTAAL PASSIVA		**5.919**		**3.875**

afrondingsverschillen zijn mogelijk

Staat van baten en lasten naar kostensoorten

bedragen x € 1.000

Lasten (=uitgaven)	Jaarrek 2024	gew.begr. 2024	Jaarrek 2023
Personeel			
Lonen en salarissen	3.204	3.242	3.011
Overige personeelskosten	220	148	152
Inhuur	121	110	33
sub-totaal personeel	**3.545**	**3.500**	**3.196**
Bedrijfsvoering			
Huisvesting	113	109	108
Automatisering	135	146	132
Kantoorkosten	60	76	75
Afschrijvingen	143	160	126
sub-totaal bedrijfsvoering	**451**	**491**	**441**
Algemene organisatiekosten	**127**	**135**	**182**
Beheerlasten	**1.790**	**2.077**	**1.591**
Projecten exclusief personeelslasten			
Werk derden	1.215	1.531	1.039
sub-totaal projecten	**1.215**	**1.531**	**1.039**
Totaal van de lasten	**7.127**	**7.734**	**6.448**

Lasten (=uitgaven)	Jaarrek 2024	gew.begr. 2024	Jaarrek 2023
Toevoegingen aan reserves/bestemmingsfondsen			
Natuurbeheer	219	105	236
Vervanging materieel RPV	11	11	11
(Groot onderhoud) gebouwd vastgoed	2.063	2.050	940
Beleid, communicatie & draagvlak	0	0	0
Verwervingen, inrichting & instandh.	125	0	8
Algemene egalisatiereserve	0	0	0
Exploitatie Infoschuur	9	0	11
Bosverrijking/Natuurontwikkeling	0	0	10
Extra investeringen/projecten (NPL/privaat)	20	0	0
Algemene egalisatiereserve			
sub-totaal reservemutaties	**2.449**	**2.167**	**1.216**
Totale lasten:	**9.576**	**9.900**	**7.665**
Posititef jaarrekening saldo	**33**		

Staat van baten en lasten naar kostensoorten

bedragen x € 1.000

Baten (=inkomsten)	Jaarrek 2024	gew.begr. 2024	Jaarrek 2023
Eigen inkomsten			
Huren en pachten	416	389	441
Beheervergoedingen van derden	49	47	51
Overige eigen inkomsten	237	184	235
Eigen inkomsten - fondsenwerving	203	133	156
Overige opbrengsten - rente	51	44	21
Algemenbate - vrijval voorziening	62	0	
sub-totaal eigen inkomsten	**1.017**	**798**	**904**
Subsidies en bijdragen van derden			
Subsidie Natuur en Landschap SNL	1.072	1.072	1.066
Overige subsidies	74	69	69
Bijdrage Steunstichting	114	119	120
sub-totaal subsidies en bijdragen	**1.260**	**1.260**	**1.255**
Bijzondere baten i.v.m. verkoop vastgoed	**2.087**	**2.068**	**935**
Projecten			
Bijdragen Steunstichting	281	956	719
Overheidsbijdragen	300	178	35
Bijdragen derden	66	0	40
Fondsenwerving	321	0	20
Mutatie onderhanden werk	307	505	206
sub-totaal projecten	**1.274**	**1.639**	**1.019**
Totaal van de eigen baten	**5.639**	**5.765**	**4.113**
Participantenbijdragen	**3.519**	**3.519**	**3.319**

Baten (=inkomsten)	Jaarrek 2024	gew.begr. 2024	Jaarrek 2023
Aanwendingen van reserves/bestemmingsfondsen			
Natuurbeheer	173	300	17
Vervanging materieel RPV	91	91	154
(Groot onderhoud) gebouwd vastgoed	43	63	43
Beleid, communicatie & draagvlak	69	30	0
Verwervingen, inrichting & instandh.	0	15	0
Algemene egalisatiereserve	60	117	0
Exploitatie Infoschuur	0	0	0
Bosverrijking/Natuurontwikkeling	0	0	13
Extra investeringen/projecten (NPL/privaat)	15	0	0
Algemene egalisatiereserve	0	117	0
sub-totaal reservemutaties	**451**	**733**	**227**
Totale baten:	***9.609***	***10.018***	***7.658***
Negatief jaarrekening saldo			***6***

Overzicht van uitgaven en inkomsten per programma

bedragen x € 1.000 (inclusief reservemutaties)

	uitgaven	inkomsten	saldo
Natuurbeheer en recreatie (inclusief vastgoed)	5.653	4.269	-1.384
Projecten	1.661	1.562	-98
Communicatie, educatie, voorlichting en vrijwilligers	606	326	-281
Bestuursondersteuning, belangenbehartiging, beleid en participanten	1.922	3.719	1.796
	9.842	**9.875**	**33**

Totale participantenbijdrage 2024

Gemeente Blaricum	€	182.770
Gemeente Gooise Meren	€	883.000
Gemeente Hilversum	€	1.365.970
Gemeente Huizen	€	603.660
Gemeente Laren	€	171.380
Gemeente Amsterdam laatste deel afkoop	€	312.570
Totalen	**€**	**3.519.350**

Colofon

Stichting Goois Natuurreservaat
Nieuwe Meentweg 2
1217 DZ Hilversum
Postbus 1001
1200 BA Hilversum

gooisnatuurreservaat@gnr.nl
www.gnr.nl • +31 (0) 35 6214598

KVK nummer: 41223080
RSIN/fiscaal nummer: 001939270

Fotografie:
Arie van den Hout,
Unit 10 fotografie,
Goois Natuurreservaat,
Bart Siebelink,
Hugo Weenen,
Tjitske Sluis

Goois Natuurreservaat ontvangt financiële steun van de Nationale Postcode Loterij

Goois Natuurreservaat heeft de status van Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)

Volg ons op: @gooisnatuurreservaat